

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

01 martie 2017

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte
Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Volkova Vera în numele părții vătămate Gorbatiuc Galina, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Strășeni din 25 iunie 2016 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2016, în privința lui

Savin Gheorghe XXXXXXXXXXX, născut la xxxxxx, originar din s.XXXXXXX, r-nul XXXXX, domiciliat în mun.XXXXXX, str.XXXXXXXXXXXXXXX.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 18.03.2014 - 25.06.2016,
2. Instanța de apel: 02.09.2016 - 31.10.2016,
3. Instanța de recurs: 01.02.2017 - 01.03.2017.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 25 iunie 2016, Savin Gheorghe a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(1) Cod penal la amendă în mărime de 200 unități convenționale, ce constituie 4000 lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, încasându-se de la Savin Gheorghe în beneficiul lui Gorbatiuc Galina prejudiciul moral în sumă de 3000 lei, iar prejudiciul material înaintat de Stăvilă Igor și Gorbatiuc Galina a fost admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului să se expună instanța civilă.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Savin Gheorghe, la 16 decembrie 2013, ora 10.24, conducând automobilul de model „Nissan Micra”, cu n/î XXXXXX, pe traseul Chișinău- Ungheni, km 18+800 m, fiind posesor al permisului de conducere nr.xxxxxxxxx eliberat la data de xxxxxx și având în calitate de pasager pe bancheta din față pe Gorbatiuc Galina, a încălcat prevederile Regulamentului circulației rutiere, și anume pct.45 alin.(1)-(2), potrivit cărora „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră”, „în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”; pct.49 conform căruia „în funcție de viteza de deplasare, conducătorul de vehicul trebuie să lase liber un spațiu (distanță) față de vehiculul precedent care, în caz de frânare bruscă a acestuia, i-ar permite să oprească evitând coliziunea”, astfel nu a manifestat prudență, nu a redus viteza de deplasare și s-a tamponat în partea din spate a automobilului de model „Opel Omega”, condus de Stăvilă Igor, ce se deplasa în aceeași direcție, și ca rezultat al tamponării pasagerului automobilului de model „Nissan Micra”, Gorbatiuc Galina, i-au fost cauzate, conform raportului de expertiză medico-legală nr.23 din 18 februarie 2014, vătămări corporale medii.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri avocatul E.Toderenco în numele părții vătămate Ig.Stăvilă, avocatul V.Volkova în numele părții vătămate G.Gorbatiuc, avocatul P.Plămădeală în numele inculpatului G.Savin și inculpatul, care au solicitat:

- avocatul E.Toderenco în numele părții vătămate Ig.Stăvilă, casarea sentinței cu numirea unei pedepse mai aspre și admiterea integrală a acțiunii civile, invocând că pedeapsa aplicată inculpatului este una prea blândă, acesta nerecunoscând vina, iar acțiunea civilă urma să fie admisă, deoarece partea vătămată a prezentat toate actele care confirmă quantumul pagubei materiale și morale;

- avocatul V.Volkova în numele părții vătămate G.Gorbatiuc, casarea sentinței în partea laturii civile cu admiterea integrală a acțiunii civile, invocând că partea vătămată a suportat un tratament în sumă de 5000 lei, fapt confirmat prin bonurile anexate, astfel prejudiciul material a fost demonstrat; - prejudiciul moral s-a manifestat prin suferințe fizice și psihice, iar instanța neîntemeiat a micșorat suma solicitată de partea vătămată;

- avocatul P.Plămădeală în numele inculpatului G.Savin și inculpatul, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, invocând că acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii în baza căruia este recunoscut vinovat, deoarece inculpatul a fost depășit de Ig.Stăvilă fără a se asigura și a frânat brusc; - instanța urma să constate nulitatea absolută a actelor procesuale, deoarece urmărirea penală a fost pornită la 10.01.2014 iar accidentul a avut loc la 16.12.2013; - procesul-verbal la fața locului a fost falsificat, deoarece fotografiile efectuate la 16.12.2013 diferă de cele anexate la procesul-verbal; - inculpatul a fost audiat la 16.12.2013 cu încălcări, acesta neavând vreo calitate și nici nu i-a fost explicat dreptul de a nu da declarații, la fel au fost audiați cu abateri de la normele legale și părțile vătămate; - locontenentul de poliție S.Boaghe nu deținea împuterniciri de a efectua acțiuni de urmărire penală, deoarece nu era pornit proces penal, iar I.Roșca în calitate de angajat al ISST și AR al SSP a IP Strășeni nu deținea calitatea de ofițer de urmărire penală și, respectiv, nu a fost în drept să efectueze cercetarea la fața locului; - instanța a apreciat critic declarațiile martorului O.Stăvilă, a părții vătămate Ig.Stăvilă, a expertului S.Hojmic și a inculpatului; - partea vătămată Ig.Strătilă conducea mijlocul de transport fără să dețină polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, acesta nefiind sancționat; - organul de urmărire penală nu a fixat urmele accidentului rutier, astfel inculpatul a fost lipsit de dreptul de a solicita o expertiză auto-tehnică de stabilire a direcției de mers a mijloacelor de transport.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2016, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate de avocații V.Volkova și E.Toderenco în numele părților vătămate G.Gorbatiuc și Ig.Stăvilă, iar apelul declarat de avocatul P.Plămădeală în numele inculpatului și inculpat a fost admis, casată sentința în partea stabilirii pedepsei și pronunță în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Savin Gheorghe recunoscut vinovat în baza art.264 alin.(1) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 200 unități convenționale. În rest, sentința a fost menținută.

În motivarea soluției date instanța de apel a indicat că, în urma verificării și cercetării suplimentare a probelor administrate de prima instanță, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității acestora, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, necătând la faptul că inculpatul nu recunoaște vina în comiterea infracțiunii, vina acestuia este dovedită pe deplin prin însăși declarațiile acestuia, a părților vătămate G.Gorbatiuc și Ig.Stăvilă, a martorilor O.Stăvilă, specialistului S.Hojmic, cât și prin materialele cauzei - procesul-verbal de cercetare la fața locului din 16.12.2013 cu foto-tabel, schema accidentului rutier, conform căreia s-a constatat locul comiterii tamponării, raportul de expertiză medico-legală nr.23 din 18.02.2014, care în ansamblu confirmă vinovăția lui Gh.Savin în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(1) Cod penal.

Instanța de apel a conchis că acțiunile inculpatului întrunesc elementele infracțiunii imputate, deoarece conform Regulamentului circulației rutiere, șoferul, conducând automobilul, care este izvor de pericol social sporit, este obligat să prevadă situațiile periculoase și situația rutieră. În cauză, cert s-a stabilit că în condițiile și situația rutieră concretă, inculpatul conducând automobilul, nu a micșorat viteza și nu a frânat la timp, în rezultatul cărui fapt a tamponat în partea din spate automobilul de model „Opel Omega”, condus de Ig.Stăvilă.

La fel, instanța de apel a considerat ca fiind neîntemeiat argumentul apărării, precum că organul de urmărire penală intenționat nu a fixat urmele accidentului rutier în procesul-verbal de cercetare la fața locului, or la actul procesual au fost anexate o serie de fotografii făcute la fața locului și a fost efectuată și schița accidentului rutier, pe care inculpatul, G.Savin a semnat-o și asupra căreia nu a avut careva obiecții.

De asemenea, instanța a indicat că nu are vreo legătură cu prezenta cauză penală faptul că Ig.Stăvilă nu avea poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă și până în prezent nu a fost sancționat pentru acest fapt.

Totodată, instanța de apel a menționat că, potrivit raportului întocmit de către N.Stegărescu la 16.12.2013, a fost înregistrată sesizarea cu privire la producerea accidentului rutier, astfel a fost sesizat organul competent, adică IP Strășeni și a fost pornit procesul penal, iar ce ține de audierea lui G.Savin la 16.02.2013, acesta nu avea calitatea de bănuț, această calitate i-a fost atribuită abia la 13.02.2014 și informat despre drepturile și obligațiile prevăzute de art.64 Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de apel a constatat că, prima instanță, la stabilirea pedepsei sub formă de amendă, eronat a aplicat inculpatului pedeapsa complementară - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, deoarece aceasta, potrivit sancțiunii art.264 alin.(1) Cod penal, se aplică doar în cazul în care inculpatului i se stabilește pedeapsa închisorii.

Astfel, instanța de apel, la individualizarea pedepsei, a ținut cont de prevederile art.7, 61, 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor mai puțin grave, de persoana inculpatului, care anterior nu a fost condamnat, nu prezintă careva pericol social și corect a ajuns la concluzia că în privința acestuia este posibilă aplicarea unei pedepse sub formă de amendă.

La fel, instanța de apel a conchis că prima instanță just a admis în principiu acțiunile civile înaintate de G.Gorbatiuc și Ig.Stăvilă în partea reparării prejudiciului material, dat fiind faptul că pentru stabilirea exactă a sumei despăgubirilor cuvenite apare necesitatea stringentă de a administra probe suplimentare, precum și reieșind din argumentele invocate de partea civilmente responsabilă, CA „Moldasig” SA, precum că persoana păgubită nu s-a adresat către compania de asigurări cu o cerere privind constatarea și evaluarea pagubelor.

De asemenea, instanța de apel a concluzionat că prima instanță corect a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate G.Gorbatiuc a prejudiciului moral în mărime de 3000 lei, luând în considerație vătămarile provocate, suferințele suportate, comportamentul inculpatului post infracțional care a ajutat-o, dar și nivelul de trai al părții vătămate și inculpatului.

5. Împotriva hotărârilor menționate a declarat recurs ordinar avocatul V.Volkova în numele părții vătămate G.Gorbatiuc care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora în latura civilă, cu dispunerea rejudecării cauzei penale de către instanța de apel, pe motiv că instanța nu a luat în considerație probele acumulate în vederea demonstrării prejudiciului material suportat de partea vătămată G.Gorbatiuc; - instanța neîntemeiat a încasat de la inculpat prejudiciul moral parțial, deoarece partea vătămată, reieșind din suferințele psihice și fizice suportate, a apreciat cuantumul acestuia în sumă de 10.000 lei.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, care a solicitat declararea recursului ca inadmisibil, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit textului recursului, avocatul în numele părții vătămate invocă ca temei de casare a hotărârilor judecătorești prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci când instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau aceasta nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Colegiul penal constată că temeiul invocat de recurent nu este aplicabil din punct de vedere al prezentei erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârilor judecătorești.

Din textul recursului se observă că autorul acestuia este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor lui, cât și cu pedeapsa aplicată, criticând hotărârea instanței de apel numai în latura civilă.

În ce privește dezacordul recurentului cu cuantumul prejudiciului moral dispus spre încasare în folosul părții vătămate în mărime de 3000 lei de la inculpat, Colegiul penal reține următoarele.

Potrivit art.1423 Cod civil, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Soluționând chestiunea privind încasarea prejudiciului moral cauzat părții vătămate G.Corbatiuc, instanța de apel a ținut cont de prevederile art.1423 alin.(1) Cod civil coroborat cu art.219 alin.(4) Cod de procedură penală, iar la determinarea cuantumului acestuia, a luat în considerație atât gravitatea cauzării suferințelor fizice și psihice a părții vătămate, cât și date obiective care certifică acest fapt, și anume nivelul suportării suferințelor în urma vătămării corporale a acesteia, luându-se în considerație felul și gradul de vinovăție al inculpatului, consecințele survenite, starea familială și materială a părții vătămate și a inculpatului, precum și măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Instanța de recurs ține să enunțe că, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că îndemnizația trebuie să prezinte o justă despăgubire, iar cuantumul despăgubirilor trebuie stabilit astfel încât acesta să aibă efect compensatoriu, și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor, și nici venituri nejustificate pentru victimele daunelor.

Privitor la volumul prejudiciului moral cauzat părții vătămate, Colegiul penal menționează că, deși este cert că aceasta a suferit anumite prejudicii morale, totuși cuantumul despăgubirii prejudiciului moral solicitat de la inculpat este excesiv de mare, concluzie ce rezultă din practica judiciară privind aplicarea legislației referitor la încasarea despăgubirilor morale, cât și din faptul că prejudiciul moral parțial a fost recuperat prin însăși sentința de condamnare a inculpatului.

Prin urmare, prejudiciul moral dispus spre încasare de la inculpat în folosul părții vătămate, Colegiul penal îl consideră unul echitabil, la determinarea cuantumului fiind luate în considerație gravitatea suferințelor fizice și psihice ale părții vătămate, precum faptul că

inculpatul după infracțiunea săvârșită i-a acordat ajutor acesteia, iar suma de 3000 lei e capabilă să remedieze suferințele suportate de partea vătămată.

Totodată, Colegiul consideră corectă concluzia instanțelor, care au admis în principiu acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului material, lasând ca asupra cuantumului acestuia să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile, deoarece bonurile de plată în confirmarea cheltuielilor suportate de partea vătămată, anexate la materialele cauzei, nu confirmă suma prejudiciului solicitat de către aceasta.

Prin faptul că acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului material a fost lăsată pentru examinare în ordinea procedurii civile, partea vătămată va avea posibilitatea de a prezenta toate probele în confirmarea cheltuielilor materiale suportate în urma cauzării prejudiciului sănătății.

Astfel, decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului avocatului în numele părții vătămate, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală. Alte probleme de drept care ar afecta hotărârea în cauză nu au fost invocate și nici nu se conțin în materialele dosarului.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Reținând prevederile sus menționate, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de avocat în numele părții vătămate G.Gorbatiuc și, potrivit legii, decide inadmisibilitatea lui, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Volkova Vera în numele părții vătămate Gorbatiuc Galina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2016, în cauza penală în privința lui Savin Gheorghe, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 22 martie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu